

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

Na. Ref.

Set.

1324

Title:

Shivavada

1324

Incomplete

C	:	:	:	Title
Ismael	:	:	:	Author
	:	:	:	Editor
sk	:	:	:	Year, Vols.
	:	:	:	Publisher
1324.	:	:	Pages 265	Remarks

पृष्ठ १५४

निरुद्धाद ४१

यथा तीर्थगमनाद्युचमेव न वधाद्युचमेव तदनिष्पत्तावपि दृष्टानि बहूनि च तदुचमस्य बोध्यते नाप्यु
पादानगोवरकृतादिजन्यत्वं यत्किं विदुः पादानगोवरत्वे इति राद्युपादानगोवरकृतादिसा
दादिकृतिभिः सिद्धसाधनात् ० खोपादानगोवरत्वे प्रसिद्धिः ० नित्याद्युपादानगोवरकृतादे प्र
सिद्धेः किन्तु कार्यस्य समवायः कृतादेर्विषयने सर्वं रूपं खोपादानविषयत्वं प्रससाऽऽपराप
त्तज्ञानविकीर्षा कृतिजन्यत्वं साध्यद्यदा विषयसाधनत्वेन कृति साध्यत्वानुमितिवत् ० कथं
जादिसमन्तस्यापि कृतिद्वारा घटदिहेतुत्वात् ॥ हेतुश्च सत्वे सति कार्यत्वं धर्मैवमिवादि वा
रणा यस्य सत्त्वं कार्यत्वं प्राग्भावप्रतिपोगित्वं प्राग्भावत्वं वगवानधिकरणकालवर्धभा
वत्वं अभावत्वं वा न सतावदन्यत्वं तदपि वा नोपादेयं ॥ वस्तुतस्तु सत्वे सति गंधानधिकरणकाल
वर्धित्वमेव तादृशवत् हेतुः ॥ प्राग्भावत्वं स्यात्वरणोपाधित्वे पुनः सत्वे सति प्राग्भावप्रतिपोगित्वं

३३

३३

३० वा०

३

वद्धक इति कपालादौ वेष्टेति वाच्यं तस्मिन् दानं गोवरत्नेन कृते न हितुं न हि रस्तावच्छेदेन उ
त्पन्नायाः कृत्तितोषावेष्टा तस्याः कपलादिरूपा दानं न वा कपालादिकृते नैव मते ४१
शीतद्वयवादि विषयत्वं मानाभावात् ॥ तस्माद्दश्वरसिद्धौ श्रुतीनामेव भावः प्रतिशा
स्वामेव श्रुते रीश्वरस्य जगत्कर्तृत्वबो धनात् ० न ये तेषां सिद्धार्थं तयानस्वार्थं प्रामाण्यं ॥ १२ ॥ ॥ ॥ ॥
सिद्धार्थस्य पि प्रामाण्यवयव स्यापनात् ॥ स्वर्गाद्यर्थवादानामपीश्वरमुपासीतेति श्रु
तिविशेषत्वाच्चेति केचित् परंतु कपालादिगो वरकृत्तित्वेन घटत्वावृद्धिर्न प्रतिनहेतुता
किंतु घटत्वावृद्धिर्न प्रति तदद्यघटमप्रतिवावेष्टा विशेषवत्त्वेनैव वेष्टा किं न त्वे ॥
विशेषवत्त्वं मेव कुलालत्वादिकं कृत्तित्वावृद्धिर्न स्पृता घटात् ० कार्यत्वे त्वमे
व जन्यतावच्छेदकं नैव वर ० वृत्तित्वावृद्धिर्न स्पृता कारणात् कापित्त्वं मातः ॥

छावांतर्दशनेऽपि तत्रोपादानविषयत्वात् ॥ इति वाच्यं ॥ कृत्तादि स्थले तादृशवेष्टायाः सि
द्धसाधनत्वज्ञानान्तरं तदुपादानगोवरकृत्तित्वेन तादृशवेष्टा विशेषोपपत्तेः नैवं निश्चलात्मकस्य वे
ष्टाविशेषशून्यस्य कपालादिगोवरकृत्तित्वेऽन्यस्य तादृशकृत्तित्वस्य वेष्टाविशेषसत्त्वच
यद्युत्पत्तिः स्यादिति वाच्यं कृत्तित्वविशेषं विना तादृशवेष्टाविशेषस्यैव भावात् ॥ नैवं मपि नि
राश्रया एव ज्ञानेच्छाकृतयः कार्यसामान्यजनिकाः सन्तु कृतं तदाश्रयेणोति वाच्यं ॥ कार्यत्वावृद्धि
र्न प्रति कृत्तित्वादिनैव कर्तृत्वादिना पि हेतुत्वस्य प्रामाण्यकत्वात् ॥ कुलालादिस्थले ज्ञानेच्छाकृ
तीनां परस्परसामानाधिकरण्येनैव च यद्युपधा यकत्वात् ॥ एतदर्थं नेन तदाश्रयस्य कस्य वि
सिद्धेः न वा स्मदादीनामेव तादृशज्ञानादि ॥ दिक् सिद्धा त्विति वाच्यं ॥ अनंतज्ञानादि त्रिका
णां अनंतेष्वपि कल्पनामपेक्ष्य तादृशवेष्टा नैव कस्यैव ज्ञानादि त्रिकस्य तदाश्रयस्य कल्पनात् ॥ किं
व कृत्ताभावमननरसिंहदिशरीरेषु तत्तद्वत्त्वभानुकूलयेष्टाविशेषस्य श्रुतिस्मृतिपुराणादिति

२० वा०

सामान्य ३ ज्ञानादत्ता

ति०

५

कृत्कर्तृप्रकारानुमितित्वं कर्तृकर्तृत्वेन व्यापकता ज्ञानजन्यानुमितौ व्यभिचारः ॥ नपि
स्वाय्यवहितोत्तरतादृशानुमित्वं परामर्शविनापि लाघवोदृशानुमित्तिप्रसंगः ॥ परामर्शज
न्यतावच्छेदकलाघवज्ञानजन्यतावच्छेदकयोः विशेषाभावेन परस्परसुत्कारित्वावन्तुमशक्य
व्यवहारः ॥ किंतु न्तिकर्तृकत्वे लाघवमिमाकात्कलाघवज्ञानविशिष्टतादृशपरामर्शव्यव
हितोत्तरादित्यादिविशेष्यके कर्तृत्वप्रकारकानुमितिप्रतिउत्तररूपलाघवस्य ज्ञा
नस्येतुत्वं परामर्शव्यवहितोत्तरतादृशानुमित्वं परामर्शस्य जन्यतावच्छेदकमिति पराम
र्शस्य सामान्यसामग्रीत्वेन न केवललाघवज्ञानद्वयमित्यापत्तिः ॥ नवं लाघवज्ञानस्य प
न्तामिश्रितकरोदिरूपतः ॥ विशेष्यके कर्तृप्रकारतादृशानुमितित्वं जन्यतावच्छे
दकंपन्तसाध्यस्य बाधोपिकर्तृत्वक इति पन्तामिश्रितसाध्यप्रतीतिरनुदयानुपपन्नपर
मर्शजन्यतावच्छेदकपन्तामिश्रात्केवललाघवज्ञानस्याहेतुत्वात् स्वनायमिति प्रसंग इति वा

कार्य

क३

सात० १५